Europos Parlamentas
2024-2029

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

2025/2155(DEC)

5.12.2025

NUOMONĖ

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto

pateikta Biudžeto kontrolės komitetui

dėl Europos prokuratūros 2024 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimo
(2025/2155(DEC))

Nuomonės referentas: Evin Incir

PA_NonLegDec

NUOMONĖ

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas ragina atsakingą Biudžeto kontrolės komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti toliau pateikiamą tekstą:

1. pažymi, kad Europos prokuratūros bylų skaičius labai padidėjo – 2024 m. buvo atlikti 2 666 aktyvūs tyrimai, iš kurių beveik 30 proc. buvo tarpvalstybinio pobūdžio, taip pat gerokai padaugėjo kaltinamųjų aktų (47 proc.) ir Europos deleguotųjų prokurorų prašymu priimtų nutarimų įšaldyti turtą;

2. pažymi, kad 2024 m. Europos prokuratūra išnagrinėjo 6 547 pranešimus apie nusikalstamas veikas, t. y. 56 proc. daugiau nei 2023 m.,– daugiausia dėl to, kad labai padaugėjo pranešimų, gaunamų iš privačių subjektų (85 proc. daugiau) ir nacionalinių valdžios institucijų (12 proc. daugiau), o tai rodo, kad dalyvaujančiose valstybėse narėse geriau nustatomas Sąjungos finansiniams interesams kenkiantis sukčiavimas ir kad esama didesnio visuomenės informuotumo apie Europos prokuratūros vaidmenį;

3. atkreipia dėmesį į didėjantį su tarpvalstybiniu sukčiavimu PVM susijusių bylų skaičių: daugiau kaip pusė Europos prokuratūros bylose įvertintos žalos sumos yra susijusi su šiomis bylomis; be to, pažymi, kad labai padaugėjo tyrimų, susijusių su pagal programą „NextGenerationEU“ paskirto finansavimo įgyvendinimu (25 proc. daugiau);

4. pabrėžia, kad nacionalinės teisės aktų skirtumai ir nevienodos valstybių narių pastangos užtikrinti jų vykdymą ir toliau trukdo atlikti didelę dalį sukčiavimo ir kitų su ES biudžetu susijusių nusikalstamų veikų tyrimų;

5. pabrėžia, kad pagal pradinę biudžeto sistemą buvo numatytas gerokai per mažas Europos prokuratūros darbo krūvis, todėl ji struktūriniu požiūriu nepakankamai finansuojama ir joje dirba nepakankamai darbuotojų; pabrėžia, kad tyrimų vis daugėja ir tokio jų kiekio neįmanoma valdyti neturint pakankamai darbuotojų ir tinkamų išteklių, kuriais būtų užtikrinta, kad finansavimą papildytų griežtesni atskaitomybės mechanizmai ir periodinės veiklos peržiūros siekiant garantuoti veiksmingą ES mokesčių mokėtojų pinigų naudojimą; ragina Komisiją bendradarbiauti su Europos prokuratūra ir, rengiant kitą daugiametę finansinę programą, pateikti atnaujintą Europos prokuratūros poreikių vertinimą, kuriame taip pat turėtų būti atsižvelgta į tai, kad Europos prokuratūros teritorinė kompetencija išplėsta įtraukiant Švediją ir Lenkiją; primena, kad Europos prokuratūra yra viena iš keleto ES įstaigų, teikiančių ES biudžetui išteklių ES finansinių interesų apsaugos kontekste;

6. pabrėžia, kad Europolą, Eurojustą, OLAF ir Europos prokuratūros veiklą reglamentuojančios teisės aktų sistemos peržiūra turėtų suteikti galimybių užtikrinti, kad būtų kuo veiksmingiau siekiama bendrų tikslų, visų pirma kovojant su sukčiavimu, finansiniais nusikaltimais, korupcija ir kitomis nusikalstamomis veikomis, kuriomis ES finansiniams interesams daroma žala, ir kartu išvengti veiksmų dubliavimo; pabrėžia, kad glaudesnis operatyvinis bendradarbiavimas ir bendri analitiniai pajėgumai su kitomis ES agentūromis, pvz., Europolu, Eurojustu ir OLAF, galėtų sukurti svarbią masto ekonomiją ir padidinti bendrą veiksmingumą; ragina Europos prokuratūrą glaudžiau bendradarbiauti su kitomis agentūromis, kurios siekia tų pačių tikslų ir gali suteikti daug papildomumo galimybių; šiuo klausimu visų pirma atkreipia dėmesį į

naujai įsteigtą Kovos su pinigų plovimu instituciją (AMLA) ir būsimą Europos Sąjungos muitinę; pabrėžia, kad veiksmingas sukčiavimo ir finansinių nusikaltimų nustatymas priklauso nuo tikro duomenimis grindžiamo bendradarbiavimo ir keitimosi informacija tarp visų ES kovos su sukčiavimu struktūros subjektų; pabrėžia, kad šis bendradarbiavimas turi būti vykdomas visapusiškai laikantis duomenų apsaugos taisyklių ir procedūrinių apsaugos priemonių;

7. primena Komisijos įsipareigojimą paspartinti Europos prokuratūros įgaliojimų peržiūrą ir tikisi, kad ją atlikus bus išplėsta jos kompetencija; pabrėžia, kad ne kartą ragino išplėsti Europos prokuratūros jurisdikciją, t. y. į ją įtraukti kitų sričių sunkius nusikaltimus, pavyzdžiui ES sankcijų pažeidimus; tačiau pabrėžia, kad prieš išplečiant jurisdikciją turi būti atliktas visapusiškas poveikio vertinimas ir skirta pakankamų biudžeto ir žmogiškųjų išteklių, kad būtų užtikrintas veiklos veiksmingumas;

8. pripažįsta, kad Europos prokuratūra, naudodamasi tinkamais ištekliais, turi sukurti autonomines skaitmenines sistemas, kad galėtų kovoti su vis sudėtingesniais tarpvalstybiniais finansiniais nusikaltimais, kuriuos vykdant vis išmaniau naudojamos besiformuojančios skaitmeninės technologijos; reiškia susirūpinimą dėl to, kad vėluojama sukurti Europos prokuratūros bylų valdymo sistemą; atkreipia dėmesį į didelį kiekį duomenų, kuriuos Europos prokuratūra renka atlikdama tyrimus, visų pirma sudėtingose finansinių nusikaltimų, organizuoto nusikalstamumo ir pinigų plovimo bylose, ir kuriais dėl vidaus analitinių pajėgumų trūkumo vis dar nepakankamai pasinaudojama; palankiai vertina tai, kad priimta Europos prokuratūros kibernetinio saugumo strategija ir nustatyta kibernetinio saugumo sistema, ir ragina jas sparčiai ir visapusiškai įgyvendinti; ragina Europos prokuratūrą vykdant savo skaitmeninę pertvarką pirmenybę teikti sąveikumui ir duomenų saugumui, užtikrinant suderinamumą su Europolo ir Eurojusto sistemomis, kartu apsaugant pagrindines teises;

9. primygtinai ragina valstybes nares, kurios dar nėra prisijungusios prie Europos prokuratūros sistemos, nedelsiant tai padaryti, kad būtų užtikrinta iš tiesų visos Europos baudžiamosios teisenos sistema, galinti apsaugoti Sąjungos finansinius interesus ir veiksmingai kovoti su tarpvalstybiniu organizuotu nusikalstamumu ir korupcija; pabrėžia, kad dėl nedalyvavimo Europos prokuratūros veikloje atsirandantis susiskaidymas kenkia ES teisminių institucijų struktūros nuoseklumui ir veiksmingumui ir kad visapusiškas visų valstybių narių dalyvavimas labai sustiprintų Sąjungos gebėjimą nustatyti sunkius nusikaltimus, darančius poveikį ES biudžetui, juos tirti ir patraukti už juos baudžiamojon atsakomybėn; primena, kad dalyvavimas Europos prokuratūros veikloje yra Sąjungos bendros teisminių institucijų ir kovos su sukčiavimu struktūros kertinis akmuo, užtikrinantis veiksmingą ES finansinių interesų apsaugą ir jos institucijų vientisumą; ragina vykdant stojimo į ES procesą reikalauti, kad visos būsimos valstybės narės dalyvautų Europos prokuratūros veikloje, siekiant užtikrinti vienodą atskaitomybės, teisminio bendradarbiavimo ir vykdymo užtikrinimo lygį visoje Sąjungoje;

10. pabrėžia poreikį nuolat palaikyti struktūrinį dialogą su valstybėmis narėmis, jau dalyvaujančiomis Europos prokuratūros veikloje, siekiant reaguoti į praktinius iššūkius, kuriuos jos patiria kovodamos su teisinės valstybės principo pažeidimais ir korupcija; ragina Europos Komisiją padėti šioms valstybėms narėms konkrečiai įgyvendinti metinėse teisinės valstybės principo taikymo ataskaitose pateiktas rekomendacijas ir

užtikrinti, kad Europos prokuratūros sistemoje įgyta patirtis padėtų užtikrinti tvirtesnį ir nuoseklesnį Sąjungos masto požiūrį į teisminių institucijų sąžiningumą ir atskaitomybę.

PRIEDAS. GAUTOS INFORMACIJOS DEKLARACIJA

Pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį nuomonės referentas pareiškia, kad į savo nuomonę įtraukė su dokumento dalyku susijusią informaciją, kurią, rengdamas nuomonę, gavo iš toliau nurodytų interesų grupių atstovų, kuriems taikomas Tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro[1], arba trečiųjų šalių valdžios institucijų, įskaitant jų diplomatines atstovybes ir ambasadas, atstovų:

1. Interesų grupių atstovai, kuriems taikomas Tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro
Transparency International EU / EU transparency register: 501222919-71

Šį sąrašą parengė ir visą atsakomybę už jį prisiima nuomonės referentas.

[1] 2021 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl privalomo skaidrumo registro (OL L 207, 2021 6 11, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	3.12.2025
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 52 –: 12 0: 7
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Pernando Barrena Arza, Nikola Bartůšek, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Damien Carême, Susanna Ceccardi, Caterina Chinnici, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Alessandro Ciriani, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Estrella Galán, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Paolo Inselvini, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Mariusz Kamiński, Fabienne Keller, Mary Khan, Alice Kuhnke, Murielle Laurent, Fabrice Leggeri, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Michael McNamara, Ana Catarina Mendes, Verena Mertens, Nadine Morano, Matjaž Nemec, Ana Miguel Pedro, Ilaria Salis, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Petra Steger, Cecilia Strada, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Kristian Vigenin, Isabel Wiseler-Lima, Ewa Zajączkowska-Hernik, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Katarina Barley, Anna Maria Cisint, Markéta Gregorová, Monika Hohlmeier, Nikola Minchev, Javier Moreno Sánchez, Jan-Christoph Oetjen, Leoluca Orlando, Oliver Schenk, Sebastian Tynkkynen, Alexandre Varaut, Maciej Wąsik
Posėdyje per galutinį balsavimą pagal 216 straipsnio 7 dalį dalyvavę nariai	Stefano Cavedagna, José Cepeda, Pietro Fiocchi, Andrey Kovatchev, Marcos Ros Sempere, Michał Szczerba, Catarina Vieira

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

52	+
PPE	Magdalena Adamowicz, François-Xavier Bellamy, Ioan-Rareş Bogdan, Caterina Chinnici, Lena Düpont, Monika Hohlmeier, Andrey Kovatchev, Jeroen Lenaers, Lukas Mandl, Verena Mertens, Nadine Morano, Ana Miguel Pedro, Oliver Schenk, Michał Szczerba, Alice Teodorescu Måwe, Tomas Tobé, Isabel Wiseler-Lima, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
PfE	Jaroslav Bžoch
Renew	Abir Al-Sahlani, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Nikola Minchev, Jan-Christoph Oetjen
S&D	Katarina Barley, José Cepeda, Marina Kaljurand, Murielle Laurent, Ana Catarina Mendes, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemec, Marcos Ros Sempere, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Kristian Vigenin, Alessandro Zan
The Left	Giuseppe Antoci, Pernando Barrena Arza, Damien Carême, Estrella Galán, Ilaria Salis
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Alice Kuhnke, Leoluca Orlando, Catarina Vieira

12	-
ESN	Mary Khan, Milan Uhrík, Ewa Zajączkowska-Hernik
NI	Erik Kaliňák
PfE	Nikola Bartůšek, Susanna Ceccardi, Anna Maria Cisint, Marieke Ehlers, Fabrice Leggeri, Petra Steger, Tom Vandendriessche, Alexandre Varaut

7	0
ECR	Stefano Cavedagna, Alessandro Ciriani, Pietro Fiocchi, Paolo Inselvini, Mariusz Kamiński, Sebastian Tynkkynen, Maciej Wąsik

Sutartiniai ženklai:
+ : už
- : prieš
0 : susilaikė